

ABSTRAKT

Univerzita Karlova v Praze

Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra biologických a lékařských věd

Studijní obor: Zdravotní laborant

Autor: Pavlína Holmanová

Školitel: RNDr. Klára Konečná, Ph.D.

Název bakalářské práce: Přehled metodických přístupů vedoucích ke kvalitativnímu a kvantitativnímu hodnocení mikrobiálních biofilmů

Cíl práce: Cílem této práce bylo zpracovat přehled metodických přístupů vedoucích ke kvalitativnímu a kvantitativnímu hodnocení mikrobiálních biofilmů. Dále pak provést optimalizaci metodiky vedoucí k přípravě preparátů s biofilm-formujícími mikroorganismy hodnocenými prostřednictvím epifluorescenční, případně konfokální laserové skenovací mikroskopie.

Metody: Optimalizace metodiky barvení mikrobiálních biofilmů pro následné hodnocení epifluorescenční mikroskopii. Formování mikrobiálních biofilmů – kultivace mikroorganismů v různých kultivačních mediích v mikrotitrační destičce, příprava roztoků s fluorescenčními barvivy. Pozorování barevných dispergovaných biofilmů fluorescenčním mikroskopem.

Výsledky: Pomocí fluorescenční mikroskopie byly ověřeny optimální cílové koncentrace fluorescenčních barviv v různých kombinacích. Pro určení viability mikrobiálních buněk formujících biofilm se osvědčila kombinace barviv Syto 9 (SYTO™ 9 Green Fluorescent Nucleic Acid Stain) a propidium jodidu. Pro detekci biofilm-formujících kvasinek a biofilmové cukernaté matrice se osvědčila kombinace barev fluorescein-isothiokyanátu (FITC) konjugovaného ke konkavalinu A (ConA), (FITC-ConA) spolu s kalkofluorovou bělobou. Pro studium bakteriálních biofilmů pomocí mikroskopie se osvědčila kombinace barev FITC-ConA spolu s Hoechst 33342.

Závěry: V rámci teoretické části této práce byl zpracován stručný přehled metodických přístupů využívaných ke studiu mikrobiálních biofilmů. V experimentální části jsou popsány metodické úkony, které vedly k úspěšnému pořízení snímků z fluorescenční mikroskopie prokazující přítomnost mikrobiálních biofilmů.

Klíčová slova: mikrobiální biofilm, biofilm-formující mikroorganismy, kvantifikace adherujících mikrobů, kvantifikace biofilmové matrice